

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 24 augustus 2022
Datum GS-besluit : 13 september 2022

Vragen nr. 82

Vragen van **dhr. S. Koyuncu** (DENK) over Het bericht 'Kabinet overweegt miljoenenkorting voor energieslurpers als Tata'

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 24 augustus 2022 door het lid van Provinciale Staten, **dhr. S. Koyuncu** (DENK), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 22 augustus jongstleden berichtte de Telegraaf dat het kabinet voornemens is om een subsidie van €835 miljoen toe te kennen om energiebedrijven te compenseren voor de hoge CO2-prijs¹. Mogelijk maakt ook Tata Steel, de grootste vervuiler van Nederland, ook aanspraak op dit extra belastinggeld.

De DENK-fractie is ontstemd over dit bericht. Miljoenen Nederlanders kunnen het hoofd amper of helemaal niet meer boven water houden vanwege de gestegen energiekosten en het kabinet besluit om de grootste vervuiler financieel te compenseren. Dit komt bovenop de recordwinst die de staalmaker het afgelopen jaar boekte. Tata Steel heeft de financiële compensatie dus ook helemaal niet nodig. Desondanks is minister Jetten van plan om het staatssteunverzoek voor te leggen aan de Europese Commissie zonder daarbij Tata Steel uit te sluiten.

De fractie van DENK heeft daarover de volgende vragen.

Inleiding op de beantwoording

De regeling waar in het artikel uit *De Telegraaf* naar wordt verwezen betreft de Indirecte Kostencompensatie regeling (IKC-regeling). Het Europese emissiehandelsysteem vereist dat opwekkers van fossiele energie daar uitstootrechten voor kopen. Die kosten worden door de energieleveranciers vervolgens doorgerekend aan hun klanten, waaronder aan de stroom-intensieve industrie. Omdat dit industrieën zijn die mondiaal opereren kunnen zij deze kosten niet aan de eigen klanten doorberekenen. Om te voorkomen dat deze bedrijven vanwege de hogere kosten een concurrentienadeel hebben ten opzichte van niet-Europese concurrenten staat de EC compensatie toe: de Indirecte Kostencompensatie ETS (Emission Trading System).

¹ <https://www.telegraaf.nl/financieel/191142567/kabinet-overweegt-miljoenenkorting-voor-energieslurpers-als-tata>

ETS

Het ETS is het belangrijkste instrument om de verduurzaming van de Europese industrie aan te jagen. Om het ETS optimaal te laten werken, moeten de negatieve effecten en risico's zo goed mogelijk beteugeld worden om te voorkomen dat de uitstoot zich verplaatst. Zo kennen stroom-intensieve sectoren die concurreren op een mondiale markt een concurrentienadeel, omdat zij via hun energierekening ETS-kosten moeten betalen, terwijl hun niet-Europese concurrenten dat niet hoeven. Zo ontstaat een concurrentienadeel en risico op koolstoflekkage (productie verplaatsen naar landen buiten de Europese Unie). Daarom creëerde de Europese Commissie de IKC-ETS regeling: compensatie aan enkele stroom-intensieve sectoren voor indirecte ETS-kosten. Diverse EU-lidstaten bieden deze compensatie aan. Deze compensatie is niet vrijblijvend: In aanmerking komende bedrijven zijn verplicht jaarlijks te investeren in CO₂-reducerende maatregelen voor een bedrag van de helft van de ontvangen compensatie. Alleen wanneer dit niet redelijkerwijs mogelijk is, kan dit een lager bedrag zijn en zal het bedrijf binnen drie jaar minstens 30% groene stroom moeten afnemen.

De Europese Commissie heeft onlangs de Nederlandse regeling goedgekeurd met een maximum budget van €832 miljoen over een periode van vijf jaar (2021 – 2025). Dit jaar zal compensatie worden uitgekeerd over de indirecte ETS-kosten die bedrijven in 2021 betaalden. Hiervoor is een totaal van €81,6 miljoen beschikbaar gemaakt door het vorige kabinet. Over het beschikbare budget voor de vier navolgende ETS-jaren (2022 – 2025) heeft het kabinet vooralsnog geen besluit genomen. Er is nu alleen goedkeuring van de Europese Commissie, mocht het kabinet beslissen tot deze vorm van compensatie te willen overgaan.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Heeft de GS kennisgenomen van dit bericht?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Wat is het standpunt van GS ten aanzien van het financieel compenseren van Tata Steel voor de hoge CO₂-prijs?

Antwoord 2:

Zie de inleiding op de beantwoording. Het betreft beleid van de Europese Unie en de Rijksoverheid om het ETS systeem goed te laten functioneren voor Europese bedrijven die mondiaal opereren. Tata Steel kan daar net als andere bedrijven een beroep op doen onder dezelfde voorwaarden. Het ETS-systeem is bedoeld om de verduurzaming van de industrie in de Europese Unie op een goede manier te stimuleren. Wij hebben verder geen rol of expertise om de betreffende IKC-regeling te beoordelen.

Vraag 3:

Is GS het met de fractie van DENK eens dat het een enorm slecht signaal zendt naar de burger om de grootste vervuiler van Nederland, die ook verantwoordelijk is voor een verslechtering van de volksgezondheid in de nabije omgeving, financieel te compenseren?

Antwoord 3:

Zie antwoord op vraag 2.

Vraag 4:

Is GS het ook eens dat het onnodig is aangezien Tata Steel enorme winsten heeft geboekt vanwege de hoge staalprijzen?

Antwoord 4:

Dit kunnen wij niet beoordelen omdat wij de precieze voorwaarden van de IKC-regeling en de bedrijfseconomische omstandigheden van Tata Steel niet kennen. Wij gaan verder niet over de toekenning van de IKC-regeling.

Vraag 5:

Is het bij GS bekend op welke gronden uitsluiting van staatssteun mogelijk is en op welke gronden Tata Steel, als de grootste vervuiler van Nederland, uitgesloten kan worden?

Antwoord 5:

Nee, hier hebben wij geen inzicht in. Wij gaan niet over de toekenning van de IKC-regeling. Wel constateren wij dat deze regeling en het bijbehorende budget zijn goedgekeurd door de Europese Commissie.

Vraag 6:

Is GS bereid om de antwoorden bij vraag 5 als aanvullende argumentatie te gebruiken om bij het kabinet erop aan te dringen om Tata Steel uit te sluiten van de compensatie voor de hoge CO₂-prijzen?

Antwoord 6:

Wij zien geen aanleiding om hier als college een standpunt over in te nemen richting het kabinet.

Vraag 7:

Is GS het met de DENK-fractie mee eens dat deze staatssteun veel beter bestemd kan worden om burgers in energiearmoede te helpen?

Antwoord 7:

Zie de inleiding op de beantwoording en het antwoord op vraag 2.